

Exclusiv – Document / Analiza Bruxellesului pe proiectul României pentru fondurile 2014-2020 pe cele 11 obiective : ”Nicio lecție învățată din 2007-2013”

De **Claudiu Zamfir** | 19.7.2013 .

Comisia Europeană a elaborat o analiză detaliată pe 11 direcții asupra draftului de Acord de parteneriat trimis de Guvernul României la Bruxelles pentru atragerea fondurilor europene în exercițiul financiar 2014-2020.

Cu jumătate de an înainte de începerea exercițiului financiar în care România va avea la dispoziție 39,9 miliarde de euro de la UE, strategia Ministerului Fondurilor Europene nu reușește să îndeplinească nici măcar standardele de principiu ale Acordului de parteneriat pentru absorbția banilor în proiecte.

cursdegovernare.ro a intrat în posesia analizei originale a Bruxelles-ului pe proiectul României.

”Nicio lecție învățată din implementarea programelor în perioada 2007-2013, în multe sectoare” – constată, textual, analiza serviciilor Comisiei Europene asupra proiectului de Acord de parteneriat trimis de București Bruxelles-ului.

Vă prezentăm sec o sinteză a reproșurilor din analiza detaliată a Comisiei Europene, de o duritate care ocolește uzanțele diplomatice.

Cele 11 direcții pe care Comisia Europeană își face observațiile

Serviciile Comisiei Europene analizează punctual cele 11 obiective tematice (TO) pe care România trebuie să le îndeplinească prin investițiile pe care urmează să le facă din fonduri europene, în perioada 2014-2020, așa cum sunt TO-urile prezentate în draftul de Acord de parteneriat **transmis în 6 iunie la Bruxelles, de către Ministerul Fondurilor Europene.**

Observațiile se îndreaptă în primul rând împotriva capitolului dedicat **”Analizei disparităților, nevoilor de dezvoltare și a potențialului de creștere”**.

Analiza Comisiei reproșează că, **în loc să-și ancoreze proiectul de Acord în analizele tematice, Guvernul României a copiat efectiv documentația europeană, în speță recomandările specifice de țară (CSR – country specific recommendations).**

”Copy/paste după CSR-uri, neancorat în analiza tematică (Copy/paste of CSRs, not anchored in the thematic analysis)” – se arată în analiza Comisiei Europene.

De asemenea, experții europeni reproșează Guvernului că nu a învățat lecțiile eșecului implementării programelor europene din perioada de finanțare 2007-2013, care au ajuns în prezent la circa 15% absorbție, în șase ani și jumătate de când România are la dispoziție banii europeni.

”Nicio lecție învățată din implementarea programelor 2007-2013, pentru multe sectoare”, scrie în documentul european.

Concluzia la care ajung experții de la Bruxelles arată, fără menajamente diplomatice, că draftul de Acord de parteneriat transmis de Ministerul Fondurilor Europene la Comisia Europeană este slab fundamentat și nu are consistență și ”reflecție strategică”.

”În general, capitolele par să fi fost construite prin compilarea unor surse diverse de informații și declarații slab fundamentate, fără consistență sau reflecție strategică. Accentul este pus în principal asupra decalajelor și nevoilor (nu întotdeauna justificate și convingătoare), mai degrabă decât pe potențialul de creștere”, susțin funcționarii Comisiei Europene.

După criticile generale, serviciile CE iau punct cu punct obiectivele tematice (TO) pe care România trebuie să-și fundamenteze prioritățile de absorbție a fondurilor europene în perioada 2014-2020 :

- **TO 1 (Cercetare și dezvoltare):** Proiectul de Acord nu face ”nicio referire la cheltuielile private precare în cercetare și dezvoltare; Nici o referire explicită la strategia de competitivitate sau la o listă a sectoarelor prioritare. Prioritățile se referă la măsuri tehnice, fără concentrare strategică sau obiective”.
- **TO 2 (IT și Comunicații):** ”Nici o referire la instrument de cartografiere planificat cu identificarea eșecurilor pieței și evaluarea decalajului privind accesul la tehnologia de generație următoare la internetul de mare viteză (NGA – next generation acces, în original – n.r.) după cum s-a anunțat în dialogul informal; nicio inventariere a investițiilor 2007-2013”.
- **TO 3 (Competitivitate):** ”Nici o referire la obstacole pentru extinderea și dezvoltarea IMM-urilor, cu accent exclusiv pe crearea de IMM-uri, care nu pare să fie o preocupare majoră în România. Absența unei analize a sectoarelor cu potențial de creștere și dezvoltare”.
- **TO 4 (scăderea emisiilor de carbon):** ”Nu s-au identificat sectoarele de oportunitate pentru energiile regenerabile. Nicio referire la Planul național de acțiune pentru eficiență energetică și la Planul național de acțiune în domeniul energiei regenerabile. Analiza și argumentarea sunt incomplete și precare. Eficiența energetică a clădirilor este o problemă principală care nu este acoperită. Nicio referire la eficiența energetică, ca principiu integrat al finanțării UE, în special pentru IMM-uri”.
- **TO 5 (Schimbările climatice și adaptarea):** ”Nicio analiza holistică a riscurilor, doar simple referiri la riscurile specifice (inundații, secetă și eroziune). Analiza trebuie să abordeze vulnerabilitățile și capacitatea de adaptare. Nicio prezentare rațională a diferitelor etape de gestionare a dezastrelor. Referiri inadecvate la nevoile specifice și la proiecte (rezervoare de apă) și la irigare. Măsurile non-structurale sunt de asemenea relevante pentru alte riscuri decât seceta, în special inundațiile”.
- **TO 6 (mediu):** ”În general, acest capitol este orientat prea mult către acquis-ul comunitar, ignorând obiectivele de protecție a naturii din cadrul Politicii comune pentru pescuit și a Politicii agricole comune, precum și potențialul oferit de peisajele naturale din România și de biodiversitate, care pot fi valorificate prin măsuri agro. Referiri inadecvate la nevoia de a sprijini construcția incineratoarelor de gunoi, în locul cerințelor generice de conformare la obiectivele 2016”.
- **TO 7 (Transport):** ”Lista oscilantă de priorități, fără justificare sau referire la nevoia de prioritizare, în toate sectoarele. Nicio referire la Masterplan și la prioritizarea nevoilor de cheltuire. Nicio referire la siguranța rutieră. Nicio referire la situația din sectorul feroviar și la nevoia de restructurare”
- **TO 8 (ocuparea forței de muncă):** ”Trebuie identificate mai bine grupurile vizate de investiții și trebuie evidențiată mai bine analiza situației lor ocupaționale. Trebuie acordată mai multă prioritate măsurilor de trecere în activitate și trebuie asigurate mai bine mecanismele de tranziție între inactivitate și locurile de muncă ori formare profesională. Trebuie promovată abordarea specifică și personalizată pentru fiecare grup, care în prezent este slab gestionată de instituțiile competente. Trebuie identificate sectoarele afectate de nepotrivirea competențelor (acumulate în școală – n.r.)”, în conformitate cu Planul de competitivitate”.
- **TO 9 (incluziunea socială):** ”Trebuie identificate grupurile prioritare pentru a fi vizate de investiții, precum și nevoile lor în ceea ce privește accesul la servicii. Dezinstituționalizarea va fi promovată în mod activ. Aceasta se adresează (în prezent – n.r.) numai copiilor, nu și altor grupuri vulnerabile. Provocările legate de sărăcia în zonele rurale sau de pescuit și de comunitățile costiere ar trebui să fie abordate în mod corespunzător”.
- **TO 10 (Educație și formare de competențe):** ”Slabă dezvoltare privind provocările și prioritățile de formare profesională, educația terțiară (documentul concentrându-se în principal pe învățământul secundar) și învățarea pe tot parcursul vieții (inclusiv identificarea sectoarelor strategice în care ar trebui să fie abordate nepotrivirile de competențe cu piața muncii); acestea nu vin în sprijinul alegerii priorităților”.
- **TO 11 (Capacitatea administrativă):** ”Justificare inadecvată și simptomatică pentru absorbția slabă a fondurilor europene (volumul de muncă al personalului, mai degrabă decât birocrăția). Nici o referire la ministerele / instituțiile prioritare la ranforsare. Cadastrul – lipsesc descrierea problemei și stadiul său”.

Ministerul Fondurilor Europene arată cu degetul către celelalte ministere

Proiectul de Acord de parteneriat este elaborat în coordonarea Ministerului Fondurilor Europene, care a și trimis la Bruxelles primul proiect, în 6 iunie.

Studiile și propunerile sectoriale strânse în proiect aparțin, însă, tuturor ministerelor Guvernului Ponta.

De altfel, MFE a și subliniat acest lucru într-un comunicat de presă:

”Documentul a fost realizat pe baza analizelor socio-economice elaborate la nivelul ministerelor de linie și a primelor concluzii legate de prioritățile strategice sectoriale”, precizează MFE, într-un comunicat de presă.

Ce este Acordul de parteneriat

Acordul de parteneriat este documentul strategic fundamental care va stabili prioritățile și instituțiile prin care România va absorbi fondurile europene în cadrul financiar multianual al UE 2014-2020.

Pentru perioada următoare de programare, România ar avea la dispoziție 39,9 miliarde de euro, fonduri europene, dintre care 21,8 miliarde de euro, fonduri structurale și de coeziune.

România riscă, însă, să piardă un an de absorbție și să nu se poată atinge de acești bani mai devreme de decembrie 2014, dacă Guvernul nu transmite în timp util la Bruxelles Acordul de parteneriat, într-o formă finală care să fie acceptată de Comisia Europeană.

Conform foii de parcurs a negocierilor România-CE, Ministerul Fondurilor Europene își propune să transmită proiectul de Acord de parteneriat la Comisia Europeană la început de noiembrie 2013, pentru a fi aprobat de CE în ianuarie 2014.

Premierul Victor Ponta a afirmat, însă, că “statele membre trebuie să trimită până în luna octombrie la CE proiectul de Acord pentru 2014-2020”.

Draftul de Acord de parteneriat transmis în 6 iunie de MFE la Bruxelles este un prim proiect care urmează să fie modificat în urma dialogului cu experții europeni.

”Ministrul Teodorovici, tocmai pentru că noi am avut în trecut probleme cu capacitatea administrativă, cu modul de întocmire, nu o dată ci de două ori a trimis niște idei, proiecte, a primit observații, le-a inclus, a trimis din nou și așa va face și în continuare, până la în luna octombrie”, a mai explicat Victor Ponta.

Îngrijorători sunt, însă, termenii duri în care serviciile Comisiei Europene critică acest prim proiect transmis de MFE la Bruxelles, după scrisoarea la fel de critică a CE față de documentația Ministerului Fondurilor Europene, din martie.

Context

Presa centrală a publicat joi extrase dintr-o scrisoare pe care Comisia a trimis-o la Ministerul Fondurilor Europene și în care se regăsesc o parte din criticile cuprinse în analiza serviciilor Comisiei Europene, pe care acum o prezintă **cursdeguvernare.ro**.

Premierul Ponta a declarat, joi seara, la un post TV, că informațiile apărute în presă ar fi doar ”o petardă”.

”E o mică petardă, că se practică chestia asta. Astăzi, de fapt a fost o singură prezentare despre România făcută de Comisia Europeană, cea referitoare la MCV. Și pentru că acolo poziția Comisiei și a statelor membre a fost extrem de pozitivă, că România a făcut progrese în toate direcțiile, trebuia găsit ceva cu care să acoperim”, a declarat premierul la Digi24.

Documentul care intrat în posesia **cursdeguvernare.ro** confirmă, însă, îngrijorările Comisiei Europene cu privire la coerența strategiei României de a absorbi fondurile UE în perioada 2014-2020.

<http://tinyurl.com/n5n8elz>